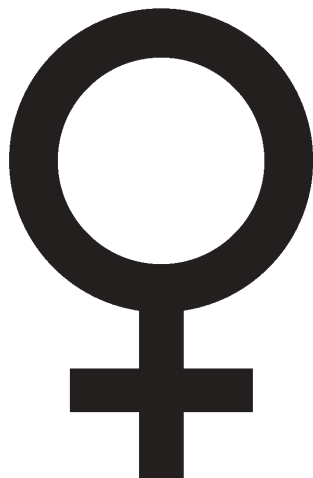

HEKSĖS

AGNIESZKA SZPIŁA

Iš lenkų kalbos vertė
Irena Aleksaitė

Sofoklis

VILNIUS, 2024

*Dukroms – Milenai, Helenai, Jagudkai –
ir visoms nuostabioms mano bīčiulēms...*

Iš pradžių...

„Špila, – tarė Zaidelė, – ajero šakniastiebis lankstus, minkštas, nuostabus. Visai nereikia masturbuotis tuo, kas kieta...“

Tai dabar pamąstyk. Tu, kuri esi tokia pat kaip aš ar kita tik truputį, nes apgamą turi ant kairės, o ne dešinės šlaunies, mėlynas, o ne žalias akis, didesnės ar mažesnės apimties liemenį ar krūtinę, ilgesnius ar trumpesnius plaukus, daugiau ar mažiau nuolankumo ir nerimo širdyje, gerklėje užstrigusio riksmo, kartelio ir tulžies kepenyse... Kepenyse, mūsų emocijų *capital city*, apimtose visagalio, visa aprėpiančio ir ne vien genetiškai paveldėto niršto, kuris bent kartą per mėnesį sukelia tokį gaisrą, kad dega kalnai, dega miškai, dega malksnomis dengtos trobos ir klojimai, gaisrininkų depai su aliarmo metu staugiančiomis mašinomis irgi dega, dega ir prabangūs viešbučiai, chamiškumo rūmai ir kultūros rūmai, tiltai, viadukai, gatvės ir elektrinės, sušiktos akmens anglies kasyklos – vyriškojo *jang*, galingu kalnu besirausiančio mūsų Motinos Žemės makštyje, tęsinys. Nirštas, kuris suteikia Tau jėgų gyventi, bet ir atima jas, neleidžia pajusti savyje saugios ramybės. Nirštas, kuris žaizdroja taip, kad apšviečia Tau kelią, kurio laikaisi įsitvėrusi, kad vėl nepatirtum skausmo. Nirštas, besilaikantis ant trijų P – penio *en général*, politikos ir patriarcho, su kuriuo siejasi kitos P: ekonominė ir fizinė prievarta,

pornoverslas, irgi tam tikra prievartos forma, verslas kaip toks, didžiausios prievartos mūsų Motinos Žemės, išniekintos likusių P, atžvilgiu forma. Nirštas, degančio Tavyje laužo centras, laužo, į kurį kartkartėmis meti bergždžias viltis, svajones ir troškimus, o kartais ir vaikus, kuriuos atsitiktinai arba iš didelės meilės paleidai į pasaulį ir kurie tau taip apkartino gyvenimą, kad mintyse maldavai vaikų teisių apsaugos tarnybos ateiti ir juos pasiimti, apkaltinus visiška vaikų nepriežiūra. Nirštas, kuris užlieja Tau akis kiekvieną kartą, kai dėl ko nors nesutinki, bet niekas tavęs negirdi. Nirštas, nuo kurio netrukus užsidegs visų tikėjimų bažnyčios, iš kurių Tu tiesiog buvai išbraukta arba išvaryta, nes Tavo mėnesinių kraujas nėra, velniai griebtų, *halal*. Nirštas, nuo kurio užsiliepsnos mediniai seimo suolai, nesuskaičiuojami segtuvai ir aktai, susivieniję prieš Tavo reikalus ir Tavo gyvenimą. Nirštas, nuo kurio užsidegs ant lazdu pamautos meilužių ar vyrų kaukolės, vyrų, kuriuos patriarchatas, politika ir pornografija išsukiojo ir iškraipė.

Pagalvok, kad Zaidelė teisi. Kad gana norėti to, kas kieta, pritvinkę, kas styro erekcijoje. Kad tik uždarydama tam savo iki paskutiniosios išnaudotą vulvą – Tavo jautriausią centrą, kartu esantį pasaulio centru – gali faktiškai daryti įtaką tolesniam planetos likimui.

Kad šiuo aktu, toliau knygoje vadinamu UŽRAKINIMU, palaidosi tai, kas atima gyvybę mūsų diena dienon ir naktis naktin prievartaujamai Motinai, – tai, kas iš jos daro iki ištverimo ribos žeminamą mergšę: kasama anglis, perdirbama nafta, statomos elektros jėgainės, skaičiuojamos anglies dvideginio emisijos, gloriškiamas šūdas. Vystomas pornoverslas, kuriame sankcionuojama tik tai, kas erekcijos būsenos. Taip pat ir metaforiškos. Kas styro, o ne guli. Tai per Tave galiausiai gali prazūti tai, kas erekcijoje, ir gimti tai, kas

drėgna, švelnu, elastinga ir minkšta. Jei bent *via vagina* atsisakysi žaisti tą žaidimą, kuriame vis tiek niekada nelaimėsi. Ir niekada nepralaimėsi, nes taip ir liksi sėdėti ant atsarginių suoloelio ir laukti pakeitimo.

Tu, kuri esi tokia pati ar beveik tokia pati kaip aš, kaip mano mama, senelė, prosenelė ar sesuo, kurios neturiu, bet kuria man tampa, kai tik prisimeni, kad, be tos biologinės, pirmoji Tavo motina yra Motina Žemė, esi tikroji šios knygos herojė, nors, kaip ir aš, nepažinsi savęs iš vardo.

Ar būsi Toji, kuri pasiryš tai užbaigti? Kad ir kiek tektų už tai sumokėti.

I

ANOS ŠAIBEL
PAMIŠIMO ISTORIJA

Apie ugnianirštį, kuris būna anticipacija

Po kvadrato formos turgaus aikštę su aukštai virš turtingų miestelėnų namų kylančiais bažnyčių bokštais ir didele puošnia rotuše vaikštinėja senoviškai vilkintys moterys ir vyrai – moterys su ilgais, iki kulkšnių, plačiais sijonais, baltomis siuvinėtomis palaidinukėmis su klostytomis apykaklėmis, pūstomis, šilku siuvinėtomis rankovėmis, vyrai ilgomis kelnėmis, užleistomis ant sagtimis puoštų batų, arba visai trumpomis kelnėmis, atidengiančiomis blauzdas aptempiančias kojines, išėiginiais marškiniais, liemenėmis, žiponais, galvas prisidengę puošniomis skrybėlėmis. Vingiuotomis grįstomis gatvelėmis, skendinčiomis tarp turtingų miestelėnų mūrinių namų su sandėliais viršutiniame aukšte kaip pas olandus, su gražiomis raudonomis čerpėmis dengtais stogais, ant kurių ilgas valandas tupėdavo balandžiai ir žvirbliai, šešėlyje tingiai vaikštinėjo katinai, sukdami turgaus link, kad mėsinėje nugvelbtų kokį spirgą.

Turgaus šurmuly s ir vis naujos bangos žmonių su vežimais, pilnais įvairiausių prekių – įsikudakavusių vištų, raštuotų audinių, vytintos mėsos palčių, ant praivių pienu besitaškančių bidonų, – nerodė, kad, be turgaus, mieste vyktų kas nors nepaprasto.

Nerimą kėlė tik didesnis nei įprastą turgaus dieną sargybinių skaičius aikštėje.

Staiga visose bažnyčiose suskambo varpai. Jie mušė netolygiai, ir tai kėlė dar didesnę nerimą, nes kaip ašmenys įsirėžė į įprastą saugią kasdienybę.

Suskambo varpai, ir žmonės, raginami raitų sargybinių, ėmė skintis į dvi puses, sudarydami koridorijų. Moterų, einančių tuo koridoriumi, buvo kokie du tuzinai. Nors tvyrojo karštis, jos buvo sušalusios į ragą. Visiškai nuogos, su dideliais atgailos kryžiais ant kaklų. Atrodė kaip šmėklos. Iš karo grįžtantys gyvi lavonai. Vilko kojas, žengė labai netvirtai, nes kojų pirštai buvo sutraiškyti arba sulaužyti. Rankų pirštai atrodė panašiai – bejėgiškai kabojo, tarsi laikomi tik kruvinos odos. Kai kurios moterys kraujavo iš gimdymo takų, kitoms kraujas tekėjo iš įpjautų krūtų ir kitų kūno vietų, supjaustytų aštriu įrankiu.

Jos buvo keikiamos bjauriais žodžiais, apmėtomos arklių mėšlu, kurio aikštėje, ypačiškai turgaus dieną, buvo per akis. Mėtė daugiausia vyrai, o moterys tai pakeldavo akis į dangų, tarsi ten ieškodamos pagalbos, tai nudurdavo jas į žemę, gal iš gėdos, gal jausdamos kaltę, gal dėl dar kokios kitos priežasties.

Senutė, kažkam girdama savo darbo antpilus, persižegnojo net tris kartus, o puodžiai, siūlantys savo dirbinius – dubenis, pusdubenius, molinius šaukštus puodams maišyti, – samčiais daužė per indus, kartu su jas keikiančiomis davatkomis keldami visišką maišalienę. Tik svetimšaliai, prašmatniai ornamentuotose sidabrinėse dėžėlėse parduodantys kvepalus ir egzotiškus paukštelius – kanarėles ir papūgas, į tą apgailėtiną eiseną žiūrėjo su nepasitikėjimu ir nerimu.

Eisenos gale traukė būrelis vyskupų, vilkinčių aukso siūlais ir brangakmeniais siuvinėtus arnotus, stebėdami, ar kuri nors iš moterų nebandys pabėgti. Dvi pirmosios, nepaisydamos žaizdų, ėjo tvirčiausiai. Išdidžiai pakelta galva.

Staiga priešais moteris, visai šalia Svėrimo namų, išdygo konstrukcija, kurios paskirties jos dar negalėjo suvokti. Raudonų plytų, aštuonių pėdų aukščio, žalvarinėmis durelėmis, pro kurias norint praeiti reikėjo pasilenkti beveik iki žemės. Viršuje vietoj stogo ji buvo uždengta šiaudais, ant kurių gulėjo išmėtytos pliauskos ir lentos.

Tik tada, kai visos iki vienos buvo suvartytos vidun, pamatė tai, kas patvirtino jau seniai mieste sklindžiusius gandus, – groteles po lubomis.

Kelioms jų, maldavusioms prieš sudeginant nukirsti galvą, toji malonė buvo suteikta. Budelis davė joms ženklą padėti galvą ant trinkos, o trinkų stovėjo lygiai tiek, kiek suvartytų krosnin moterų. Gal dešimt, gal dvylika, šiaip ar taip, mažiau nei pusė tąja privilegija pasinaudojo. Kitos, pirmiausia tos dvi, ėjusios priekyje, norėjo būti sudegintos gyvos.

Kai krosnies durelės buvo uždarytos, o laužas padegtas iš viršaus, moterys, ko nematė niekas iš išorės, ėmė gultis viena ant kitos, iš savo kūnų pačios sudarydamos laužą, ir viena prie kitos prisispaudė taip glaudžiai, kad nė šiaudelio tarp jų nebūtų galima įkišti.

Prieš plykstelint liepsnai jos ėmė švelniai judėti viena ant kitos, judesiai buvo tokie nežymūs kaip pavasario vėjo švelniai glamonėjamų lapelių. Ir kiekvienas tas judesys žadino norą judėti gulinčiamai po ja, tarsi sukeldamas tų nepastebimų, bet puikiai jaučiamų virpesių laviną. Ir iš to nejudrumo, kuris vis dėlto buvo judesys, kažkur to sudėto organizmo gelmėse atsirado tokia ugnis, kad mirties valandėlę jose plykstelėjo liepsna ir apėmė didžiausias malonumas.

Atrodė, kad jos žino, ką daro. Kai ugnis ėmė laižyti joms pėdas ir plaukus, moterys liko ramios, nes jau nesitapatino su kūnu – atsiskyrė nuo jo. Gyvos, nors negyvuose, sudegusiuose kūnuose.

Kai po trijų ketvirčių valandos sargybiniai atidarė dureles ir patvirtino, kad visos moterys negyvos, staiga pašoko vėjas toks stiprus, kad išpūtė iš krosnies visus pelenus.

Turgaus aikštėje daugiausia buvo tokių, kurie užsidengė burnas ir nosis, kad Bažnyčios prakeiktų moterų pelenai nepatektų vidun, nors arti krosnies stovėjo ir tokių, kurie tyčia tuos pelenus įkvėpė, tarsi norėdami įtraukti savin visa, kas čia įvyko.

2025 metai.

Šaibel atsibudo iš sapno, dusinama dūmų ir spjaudydama pelenus. Nors tai tebuvo sapno įspūdis, ji kyštelėjo pirštą burnon patikrinti, ar sienelių nedengia suodžiai. Visą dieną jaus nemalonų skonį burnoje, o nosį grauš dūmai. Ir dar tas tvaiakas. Degančios žmogaus mėsos...

Be tų uoslės ir skonio potyrių, po valandėlės pajuto, kad jai vėl dega pėdos. Negalėjo pakęsti tų sapnų, po kurių viduje degė lyg fakelas. Tarytum viduje siautėjo liepsna, kurios visą dieną niekuo negalės užgesinti. Jokia priekabe ar skandalu. Nei namie, nei darbe. Nei pašte, į kurį išsiruoš tik tam, kad iškrėstų savo mėgstamą numerį, tai yra visus aprėktų už tai, kas jos sapne ištiko kažką kitą. Pakirkins mergelką langelyje, vilkinčią palaidinę, kuri apsimeta medvilnine. Sumautą tylią pelytę, kuri sėdi prie stalo vildamasi, kad pavyks išvengti tokių kaip ji. Bet nepavyks – Šaibel su šaltu pasimėgavimu sceną po scenos įsivaizdavo savo vizitą pašte. Nuo ko pradės savo šokį? Ir kas su ja šiandien sušoks? Ar panelė prie langelio vėl neišlaikys ir ištiš? Ar į pagalbą vėl pasikvies viršininkę? Būtų gerai! Tada Šaibel turėtų šansą išlieti joje šėlstantį nirštą, nes viršininkė ją erzina labiausiai. Savo romumu. Tūkumu. Pritarimu ir atsiprašinėjimu. Kaip tai vadina vyrai – nuolankumu.